

סמורת הש"ס

(א) ע"י חסד... (ב) ע"י חסד... (ג) ע"י חסד... (ד) ע"י חסד... (ה) ע"י חסד... (ו) ע"י חסד... (ז) ע"י חסד... (ח) ע"י חסד... (ט) ע"י חסד... (י) ע"י חסד...

חורה אור השלם

- 1. ושמחה למורש קפד... 2. ושמחה בשוליה לא... 3. ושמחה בארץ שעריה... 4. ושמחה ביהודים...

הנהרות הב"ח

(א) חסד ר"ה חסד וכו' דבמחנה כתיב קול:

גליון הש"ס

גם אם לא שאני יודע... ע"י חסד... ע"י חסד... ע"י חסד... ע"י חסד...

לעני רש"י

פ"ח [פ"ח]... פ"ח [פ"ח]... פ"ח [פ"ח]... פ"ח [פ"ח]...

מוסף רש"י

אזרח ואזרח הבר... של טוב וחסד של כל... כללם להרעב וכוונות... הנהרגו בבידא...

שור שנגח את הפרה פרק חמישי בבא קמא

נה

עין משפט גר מצוה

נאמר כסן טוב. גבי כיבוד אב ואם דכתיב בהו' למען יעזב לך: ופסח בו. ע"י שם שכתובה ראשון כמורה נאמר לטובה: הספד. מיכה זו לזכה הראויה: כאן שנס. כמשנה זו דקמיה כלאים נוהג בעופות למדנו דכל עופות כלאים זה בזה מין בשאינו מינו:

נאמר בהם טוב אמר לו עד שאתה שואלני למה נאמר בהם טוב שאלני אם נאמר בהן טוב? אם לאו שאיני יודע אם נאמר בהן טוב? אם לאו כלך אצל ר' תנחום בר חיילאי שהיה רגיל אצל ר' יהושע בן לוי שהיה בקי באגדה אול לגביה א"ל ממנו לא שמעתי אלא כך אמר לי שמואל בר נחום אחי אמו של רב אחא ברבי חנינא ואמרי לה אבי אמו של רב אחי ברבי חנינא הואיל וסופן להשתבר וכי סופן להשתבר מאי הוי אמר רב אשי חס ושלום פסקה טובה מישראל א"ר ר' יהושע הרואה ט"ת בחלומו סימן יפה לו מ"ט אילימא משום דכתיב טוב אימא וטומאתיה במטאמי השמד חד ט"ת קאמרינן אימא אילימא במטאתה בשוליה ט"ת ב"ת קאמרינן אימא וטבעו בארץ שעריה אלא הואיל ופתח בו הכתוב לטובה תחילה שמבראשית עד יורא אלהים את האור לא כתיב ט"ת וא"ר יהושע בן לוי הרואה הספד בחלומו חסו עליו מן השמים ופראוהו הני מילי ככתבא: וכן היה ועוף כיצא בהן וכו': אמר ר' אבא שנה רבי ותרנגול טווס ופסיוני כלאים זה בזה פשוטא אמר רב חביבא משום דרבו כהדי הודי מהו דתימא מין חד הוא קמ"ל: אמר שמואל: אווה ואווה הבר כלאים זה בזה מתקף לה רבא בר רב חנן מאי טעמא אילימא משום דהאי אריך קועיה והאי וזטר קועיה אלא מעתה גמלא פרסא וגמלא טייעא דהאי אלים קועיה והאי קטין קועיה הכי נמי דהוו כלאים זה בזה אלא אמר אביי זיה ביציו מבחרין וזה ביציו מבפנים רב פפא אמר הא טעונה חרא ביעתא בשיחלא והא טעונה כמה ביעתא בשיחלא א"ר ירמיה אמר ריש לקיש והמרביע שני מינים שבים לוקה מאי טעמא אמר רב אדא בר אבהו משמיה דעולא אתיא למינהו למינהו מיבשה בעי רחבה? אמר ר' אבהו ושיבוטא מהו מי אמרינן כיון דעווא לא נחית בים ושיבוטא לא סליק ליבשה לא כלום עביד או דלמא השתא מיהת קא מנהיג מתקוף לה רבינא אלא מעתה חיבר חטה ושעורה בידו וזרע חטה בארץ ושעורה בחוצה לארץ הכי נמי דמחייב אמרי הכי השתא חטה ארץ מקום חיובא חוצה לארץ לא מקום חיובא י"בא אידי ואידי חיובא הוא:

אמר ר' אבא כן שנה רבי תרנגול טווס ופסיוני כו' מהו דתימא מין אחד הוא קמ"ל? ואע"ג דלא אשמעינן ממתניין דליהו מרי מיני אע"ג דרבו כהדי דהדי ולא שמעינן אלא דאיסור כלאים שייך בעופות מ"מ אחי שפיר דהכי קאמר ר"ל כאן שנה רבי כלומר כיון ששנה רבי דיש כלאים בעופות א"כ תרנגול טווס ופסיוני כלאים זה בזה כי מקביל דנפשי יש לנו לדעת שאלו המינים חלוקים זה מזה ואינם מין אחד ואע"ג דרבו כהדי הודי וכו' אלא כזה יש ביצמות כפרק חמש (דף ק"ג): ובהתקין (עיין מה.) אמר רבא מעדותו של רבי יוחנן בן גודגדא שהעיד על חרשת שהשיאה אציה שיולתא בנט אמר לעדים ראו גט זה שאני נותן לאשתי וזמר וזמר לה כנפי שטר מוב זה מגורשת מי לא ח"ד יוחנן בן גודגדא לא בעינן דמה ה"ג כו' פשוטא מהו דתימא כיון דאמר כנפי שטר מוב זה בטולי בטליה קמ"ל אע"ג דלא ידע רבא ממילתיה דרבי יוחנן בן גודגדא דלא בטליה כמה שאמר כנפי שטר מוב זה אלא מקביל דנפשיה אפ"ה קאמר מעדותו שמעי' ליה וכו' אלא כזה יש הרבה בנמרא: המרביע שני מינים. ר"י כ"ד יהודה היה מניה המנהיג ב' מינים שבים לוקה משום דנבראשית רבה (פ"ו) וזירושלמי דכלאים (פ"ט) משמע דלי אפטר להרביע דגים ומיהו אין לרין להגיה דדגים דוקא הוא דמשמע דאין להרביעם אבל מין חיות היס שייך ביה איסור הרבעה והכא איכא לאוקמי גמין מיה שיכול אהס להרביע דקאמר דבראשית רבה המרביע מין חיות היס לוקה ונמר הכי קאמר כל מקום שנאמר בו למינהו כלאים נוהג בו ופריך אהן ברייתא והרי דגים שנאמר בהו למינהו וכי כלאים הרבעה בהם והיאך יכול להרביעם ומשני דהא דקאמר בדגים כלאים נוהג בהם היינו דוקא בהנהגה אבל בהרבעה לא משכחת לה משמע דכחיות היס משכחת שפיר הרבעה להכי לא פריך שם אמרביע חיות היס היאך לוקה אלא אמחן דלמך כל

שנאמר בו למינהו דהיינו אפילו קמס דגים כלאים נוהג בהם: אתיא פ"מיהו פ"מיהו מיבשה. ומשנת לא מלי למילף דמרבו דוכל בהמתך לית לן לרביי אלא כל מילי דיבשה שאדם רגיל לחמר אחריהם (א) דכתמר כתיב קרא דנהמתך גבי שנת: לבינהו מיבשה. וא"ת ומה לרין ללמוד מיבשה מיופק ליה מדכתיב בגופיה למינהו דכללו טריפות (חולין דף ט. וסו.) משמע דלי הוה כתיב למינהו כזווי של דשאים אסור להרביע שני דשאים זה בזה וי"ל דלמינהו לחודיה לא הוה משמע שנכתב איסור כלאים אי לא חוקתי משמרו דדרש שמואל חוקות שחקקתי לך כבר ומפרש ר"ח שחקק נעמשה בראשית שכתוב בו למינהו והיינו דיבשה דבהמה ואילן דאיירי ביה קרא דחוקתי אבל מלמינהו דים לחודיה ליכא למילף מינה דים וא"ת דטוביא דגמרא דלא כרבנן דכפ' ד' מיתות (סנהדרין דף ט. וסו.) דלא מיחייבי בני נח לא בכלאים ולא בהרבעה אלא לא דרשינן למינהו וי"ל נהי דלא דרשינן למינהו לגבי בני נח דלא אשכחן דמוהר בהו רחמנא לגבי ישראל דההוא גבי כלאים דרשינן ליה וי"מ לגבי דגים א"ר להרבעה אילן דקרא דערך לא מיירי אלא חרעש והשתא דכתיב למינהו באלן דרשינן מינה מה בהמתך בהרבעה אף שדך בהרבעה אילן ובהא פליגי ר"א ורבנן דר"א יליף מחוקתי שחקקתי לך כבר שההוא בני נח על הכלאים כלומר מלמינהו ורבנן לא יליף מינה אלא שנתנו מלמינהו דמעשה בראשית ומ"מ לא נאסרו לגבי נח ואחי שפיר דלמחיה אפילו כרבנן מלמיה דשמואל וא"ת ל"ל למילף כלאים דהרבעה בהמתך בהמתך משנת לרביי עופות מיופק ליה מלמינהו כי היכי דלפנין דגים וי"ל דלי לאו ג"ש לא הוי מפקי קרא דנהמתך ממשמעותא אבל השתא דלתי ג"ש ומפקא לקרא ממשמעותא מרבינן אפילו דגים למינהו למינהו מיבשה: המנהיג בעווא ושיבוטא. וא"ת דמשמע דפשיטא ליה דכשני מינים שבים מייד והא למינהו גבי הרבעה והרבעה כתיב ולא גבי זרעה והנהגה כדמוכח בפ' ד' מיתות (שם) דלא מתקמי בני נח בחרישה חריעה ולא חוקתי חוקות שחקקתי לך כבר כלומר בלמינהו דמעשה בראשית אלא דומיא דנהמתך לא מרביע מהי משנת לרביי עופות מיופק אף דהרבעה וי"ל דפגרא דמוקמינן למינהו בין ישראל בין לבני נח לכל אחד כמו שזמניו איסורו במקום אחר לבני נח בהרבעה ולשראל אף בהנהגה ועי"ל כי היכי דלפנין כוליה משנת הי"ג ילפינן שנת בהמתך בהמתך מהרבעה לאסור דגים בשנת במלאכה והדר ילפינן כלאים דהנהגה משנת: אלא מעתה חיבר חטה ושעורה וזרע חטה בארץ ושעורה בחוצה לארץ. כגון בערוכה אחת כספון פחות מג' טפחים דלרין להרמיק בין זרע לזרע כדמוכח במס' שנת פסק א"ר עקיבא (דף פה.) והא דכתיב ר' יאשיה חטה ושעורה וחזן כמפולת ד' להחמייד כללאי הכרס קאמר רבא כללאי זרעם מייד כחטה ושעורה לחודיה וכן סוגיא נקט רבנן דלא בעו אלא ב' מינין אבל ר"י פליג ומלרין שלשה זרעים או מב' מינין או מב' מינין דתנן (כלאים פ"א מ"ט) הורע חטה ושעורה כחד מייד ר"י ואמר שני חטין ושעורה אחת או שני שעורים ומהא אחת או חטה ושעורה וטוסמת ובלבד שיהי שלשה:

הדרן עלך שור שנגח את הפרה

הדרן עלך שור שנגח את הפרה

ק א מ"י פ"ט מהלכות כללים הלכה ה' פתג לאין רפא רבנן טוסי' י"ד ק"י ר"ל טפ"ף ו: ק"א ב ג מ"י ט"ס טוסי' ט"ס טפ"ף ו: ק"ב ד מ"י ט"ס ה"ו טוסי' ט"ס טפ"ף א: ק"ג ה מ"י ט"ס ה"ו טוסי' ט"ס טפ"ף א: